Lietas arhīva Nr. A42-02881-18/21
ECLI:LV:ADRJRIT:2018:1101.A420288118.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2018.gada 1.novembrī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese I.Petrovska,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc /pers. A/ (*/pers. A/*) pieteikumu par Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Patvērumu lietu nodaļas 2018.gada 3.septembra lēmuma Nr.236/BD2488 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (turpmāk – Pārvalde) Patvēruma lietu nodaļas 2018.gada 3.septembra lēmuma Nr.236/BD2488 pieteicēju /pers. A/ nolemts pārsūtīt uz Franciju.

Lēmums pieņemts, pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr.604/2013 (2013.gada 26.jūnijs), ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm (turpmāk – Dublinas regula), 12.panta 2.punktu.

[2] Nepiekrītot Pārvaldes lēmumam, pieteicēja vērsās ar pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā. Pieteikuma papildinājumos pieteicēja norāda šādus apstākļus.

[2.1] Patvēruma lūguma pamatojums ir saistīts ar Krievijas izmeklēšanas iestāžu un specdienesta, sadarbojoties ar ietekmīgas Čečenijas grupējumu pārstāvjiem, operatīvajām darbībām, tostarp Francijā, pret pieteicēju saistībā ar viņas veikto uzņēmējdarbību. Proti, pieteicējai pieder banka *OOO K?"?u?kpe?um"*. Pret pieteicēju prettiesiski ierosināta krimināllieta un izsludināta pieteicējas meklēšana.

[2.2] Francija, ņemot vērā ievērojamo patvērumu meklētāju skaitu, ir veikusi izmaiņas tiesiskajā regulējumā patvērumu meklētāju un imigrācijas jautājumos, proti, 2018.gada augustā ir pieņemts jauns likums, kurš patvēruma meklētāju procesuālo tiesību ierobežojumus, tostarp paredzot saīsinātus iesniegumu iesniegšanas termiņus un paātrinātu iesniegumu izskatīšanas procedūru.

Starptautiskā cilvēktiesību aizsardzības nevalstiskā organizācija *Human Rights Watch* ir norādījusi, ka Francijā ieviestā jaunā patvēruma meklētāju iesniegumu izskatīšanas kārtība var radīt risku, ka patvēruma meklētājiem pilnībā netiek nodrošinātas tiesības uz taisnīgu un vispusīgu lietas izskatīšanu, kā arī tiesības uz pārsūdzību (skat. https://www.hrw.org/news/2018/08/04/france-approves-flawed-asylum-and-immigration-law).

Līdz ar to Francijā, risinot jautājumu par ievērojamo patvēruma meklētāju skaitu, ir radušās zināmas sistēmiskas problēmas patvēruma procedūrā, kas varētu nelabvēlīgi ietekmēt arī pieteicējas cilvēktiesību aizsardzību gadījumā, ja pieteicēja tiek pārsūtīta uz Franciju. Ja, izskatot pieteicējas iesniegumu, netiek pilnībā aizsargātas viņas kā patvēruma meklētājas tiesības, tostarp uz pilnīgu un vispusīgu lietas apstākļu izskatīšanu, tad pastāv risks, ka pieteicēju nosūtot atpakaļ uz izcelsmes valsti, viņa var tika pakļauta necilvēcīgai vai pazemojošai attieksmei.

[2.3] Saskaņā ar Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 8.marta spriedumā lietā Nr.SKA-89/2007 un Dublinas Regulas 17.panta pirmajā daļā noteikto, Pārvaldei, pieņemot lēmumu par patvēruma meklētāja pārsūtīšanu uz citu valsti, būtu jāizvērtē, vai konkrētajā gadījumā netiks nesamērīgi ierobežotas patvēruma meklētāja cilvēktiesības, tai skaitā tiesības uz dzīvību, brīvību un drošību, cieņpilnu attieksmi.

Pieteicējas ieskatā viņas atrašanās Francijas teritorijā apdraud viņas drošību, līdz ar to pieteicēja drošības apsvērumu dēļ nevēlas izbraukt no Latvijas, kurā viņa ir arī atradusi dzīvesvietu.

[3] Pārvalde tiesai sniegtajā paskaidrojumā pieteikumu neatzīst, norādot, ka Lēmums ir tiesisks un pamatots, bet pieteicēja nav norādījusi jaunus apstākļus, kas būtu par pamatu lēmuma atcelšanai.

[4] Atbilstoši Patvēruma likuma 49.panta pirmās daļas 1.punktam un otrajai daļai administratīvo lietu par Pārvaldes priekšnieka pilnvarotas amatpersonas lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar šā likuma 29.panta septīto daļu, Administratīvā rajona tiesa izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[5] Izvērtējusi lietas dalībnieku rakstveidā paustos argumentus kopsakarā ar lietas apstākļiem un lietā esošajiem pierādījumiem, tiesa secina, ka pieteikums ir noraidāms turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

[6] Konkrētajā lietā tiesai ir jāpārbauda, vai Pārvalde pamatoti nolēma, ka par pieteicējas patvēruma lūguma izskatīšanu ir atbildīga Francijas Republika, un attiecīgi lēma, ka pieteicēja, kura iesniedza patvēruma iesniegumu Latvijas Republikā, ir jāpārsūta uz Francijas Republiku.

[7] Kritērijus un mehānismus, lai noteiktu Eiropas Savienības dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm, noteic Dublinas regula.

Dublinas regulas 3.panta 1.punkts paredz, ka Eiropas Savienības dalībvalstis izskata jebkuru starptautiskās aizsardzības pieteikumu, ko kādai no šīm valstīm tās teritorijā, tostarp pie robežas vai tranzīta zonās, iesniedz trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks. Pieteikumu izskata viena

dalībvalsts, kas saskaņā ar 3.nodaļā izklāstītajiem kritērijiem ir noteikta par atbildīgo.

Tādējādi Eiropas Savienības dalībvalstīm ir uzlikts pienākums izskatīt personu lūgumus par starptautiskās aizsardzības piešķiršanu, bet par individuālas personas pieteikuma izskatīšanu ir atbildīga tikai viena dalībvalsts.

Dublinas regulas 3.nodaļa paredz vairākus kritērijus, lai noteiktu atbildīgo dalībvalsti. Šādi kritēriji ir, piemēram, apstāklis, ka nepilngadīgai personai bez pavadības kādā dalībvalstī ir ģimenes loceklis, ka personai ir derīga kādas valsts vīza vai uzturēšanās atļauja u.tml., ka persona attiecīgajā valstī, šķērsojot tās sauszemes, jūras vai gaisa robežu, pretlikumīgi ieceļojuši no trešās valsts.

Vienlaikus, ja neizpildās neviens no šiem speciālajiem kritērijiem, saskaņā ar regulas 12.panta 2.punktu, ja pieteikuma iesniedzējam ir derīga vīza, par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu ir atbildīga dalībvalsts, kas izdevusi šo vīzu, ja vien šī vīza nav izdota citas dalībvalsts vārdā, izmantojot pārstāvības pasākumu, kas paredzēts 8.pantā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 810/2009 (2009.gada 13.jūlijs), ar ko izveido Kopienas Vīzu kodeksu (14). Tādā gadījumā par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu ir atbildīga pārstāvētā dalībvalsts.

[8] Lietā nav strīda, ka pieteicējai vīzu izsniegusi Francijas Republika un šī vīza nav bijusi izsniegta citas dalībvalsts vārdā.

Tādējādi tiesa atzīst, ka Pārvalde saskaņā ar Dublinas regulas 12.panta 2.punktu ir pareizi noteikusi atbildīgo dalībvalsti, proti, ka par pieteicējas patvēruma lūguma izskatīšanu ir atbildīga Francija Republika.

Turklāt no lietas materiāliem tiesa konstatē, ka Francijas Republikas atbildīgā iestāde, pamatojoties uz Dublinas regulas 12.panta 2.punkta un 11.panta b) apakšpunktu ir akceptējusi Latvijas Republikas lūgumu par pieteicējas atpakaļuzņemšanu, līdz ar to Pārvaldes lēmums ir pieņemts pamatoti.

[9] Tiesa konkrētajā lietā nekonstatē arī citus apstākļus, kas varētu tikt atzīti par šķēršļiem pieteicējas patvēruma iesnieguma izskatīšanai Francijas Republikā. Proti, tiesai nav pamata uzskatīt, ka Francijas Republikā pastāvētu sistēmiskas problēmas patvēruma procedūrā vai patvēruma pieteikuma iesniedzēju uzņemšanas apstākļos, kā rezultātā pastāvētu necilvēcīgas un pazemojošas attieksmes risks Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 4.panta nozīmē.

Pieteicēja ir norādījusi, ka vēlas, lai viņa iesniegumu izskatītu Latvijā, kā arī to, ka Francijā ieviesta jauna patvēruma meklētāju iesniegumu izskatīšanas kārtība.

Tiesa uzsver, ka pieteicēja individuālā vēlme konkrētajā gadījumā nav izšķiroša. Tiesa ņem vērā, ka Francija ir Eiropas Savienības dalībvalsts, kura vispārīgi ir spējīga nodrošināt tās teritorijā esošo personu tiesību aizsardzību. Savukārt, apsvērumi par to, kādēļ pieteicēja nebūtu nosūtāma atpakaļ uz izcelsmes valsti, ir izsakāmi Francijas atbildīgajām institūcijām pieteicējas patvēruma piešķiršanas pieteikumā.

[10] Ņemot vērā iepriekš konstatēto, tiesa atzīst, ka pārsūdzētais lēmums ir tiesisks un tā atcelšanai nav pamata. Līdz ar to pieteicējas pieteikums ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu un Patvēruma likuma 49.panta pirmo, otro un sesto daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

noraidīt /pers. A/ (*/pers. A/*) pieteikumu par Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Patvērumu lietu nodaļas 2018.gada 3.septembra lēmuma Nr.236/BD2488 atcelšanu.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesnese I.Petrovska